

Hemşirelik Öğrencilerinin Danışmanlık ve İletişim Becerileri / *Counseling and Communication Skills of Nursing Students*

Dr.Duygu KURT¹; Dr. Eylem PASLI GÜRDOĞAN²

1. Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksekokulu, duyukurt1988@hotmail.com

2. Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, e.gurdogan@gmail.com

Gönderim Tarihi | Received: 23.04.2021, Kabul Tarihi | Accepted: 16.09.2021, Yayın Tarihi | Date of Issue: 1.12.2022, DOI: 10.25279/sak.926913

Atıf | Reference: "KURT, D.; PASLI GÜRDOĞAN, E. (2022). Hemşirelik Öğrencilerinin Danışmanlık ve İletişim Becerileri. *Sağlık Akademisi Kastamonu (SAK)*, 7 (3), s.455-468. DOI: <https://www.doi.org/10.1010.25279/sak.926913>"

Öz

Giriş: Hemşirelik öğrencileri, eğitimleri sırasında gerçekleştirdikleri klinik uygulamalarda sağlıklı/hasta bireyler ile iletişim kurmakta ve onlara danışmanlık yapmaktadırlar. **Amaç:** Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık ve iletişim becerilerinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirildi. **Gereç ve Yöntemler:** Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki araştırma, bir devlet üniversitesinin sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümünde öğrenim gören, klinik uygulamaya çıkmış ve kişilerarası ilişkiler dersi almış olan 2., 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri ile gerçekleştirildi (n=336). Veriler Anket Formu, Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği ve İletişim Becerileri Envanteri kullanılarak toplandı. **Bulgular:** Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.17 ± 1.58 yıldır. Hemşirelik öğrencilerinin %89'u klinik uygulama eğitimleri sırasında hastalar ile iletişim kurmakta sorun yaşamadığını ve %58.6'sı klinik uygulama eğitimleri sırasında bakımına yardımcı olduğu hastalara danışmanlık yaptığını belirtti. Öğrencilerin Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puan ortalaması 46.30 ± 3.45 , İletişim Becerileri Envanteri toplam puan ortalaması 164.48 ± 12.94 olarak bulundu. Öğrencilerin Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlendi ($p < 0.05$). İkinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ve kadın öğrencilerin danışmanlık becerilerinin daha yüksek olduğu, klinik uygulama eğitimleri sırasında bakımına yardımcı olduğu hastalara danışmanlık yaptığını ifade eden öğrencilerin ise hem danışmanlık hem de iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu belirlendi ($p < 0.05$). **Sonuç:** Hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık becerileri yüksek, iletişim becerileri ortalamanın üzerindedir. Teorik ve klinik eğitimlerde öğrencilerin iletişim becerilerini arttırmaya yönelik etkinliklerin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Danışmanlık, İletişim, Hemşire*

Abstract

Introduction: Nursing students communicate with and counsel healthy/ill individuals during their clinical practice during their education. **Aim:** This study was conducted to determine the counseling and communication skills of nursing students. **Material and Methods:** The descriptive and cross-sectional study was conducted with 2nd, 3rd and 4th year nursing students who were participated into clinical practice and took interpersonal relations course

(n=336). The data were collected by using a Questionnaire Form, the Counseling in Nurses Scale and the Communication Skills Inventory. Results: The mean age of the students who participated in the study was 21.17 ± 1.58 years. 89% of the nursing students stated that they had no problems in communicating with the patients during their clinical practice training, and 58.6% stated that they provided counseling to the patients whom they helped to care during their clinical practice training. The total score of the Counseling in Nurses Scale was 46.30 ± 3.45 and the Communication Skills Inventory was 164.48 ± 12.94 of the students. There was a positive correlation between the total score of the students Counseling Nurses Scale and the Communication Skills Inventory. Counseling skills of second year students and female students were higher and the students who stated that they gave counseling to the patients they helped with during their clinical practice training had higher both counseling and communication skills ($p < 0.005$). Conclusion and Suggestions: Nursing students' counseling skills are high, communication skills are above average. It is recommended to plan activities to increase the communication skills of students in theoretical and clinical training.

Keywords: *Communication, Counseling, Nurse*

1. Giriş

Dünyada sağlık, bilim, teknoloji, demografi, eğitim ve insan hakları alanlarında yaşanan değişimler hemşireliği yakından etkilemektedir (Ay, 2011; Taylan ve diğerleri, 2012; Gedük, 2018). Bu değişimler sayesinde hemşirelik, geleneksel hemşirelik modelinden uzaklaşarak sorgulayan, düşünen, karar veren, özerk ve profesyonel bir meslek haline gelmiştir (Ay, 2011; Gedük, 2018; Avcı ve Kumcağız, 2019). Geçmişten günümüze hemşirelikte yaşanan bu değişimler hemşirelerin bağımsız rollerini arttırmış ve çağdaş rol tanımlamasının yapılmasını sağlamıştır (Öztunç, 2014; Gedük, 2018). Danışmanlık ve iletişim rolleri hemşireliğin bu çağdaş rolleri kapsamında ortaya çıkmış olan bağımsız hemşirelik rollerindedir (Ay, 2011; Gedük, 2018).

Danışmanlık, bir kişinin başka bir kişiye yeterli zaman ayırıp ilgi ve saygı göstererek daha başarılı bir şekilde yaşama yollarını keşfetmesine yardım etmek amacı ile gerçekleştirilen etkileşim süreci olarak tanımlanmaktadır (Avcı ve Kumcağız, 2019). Hemşireler, danışmanlık rolleri kapsamında birey, aile ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirme, yaşam kalitesini artırma, hastalığa bağlı sorunlar ile baş etmek için kendi olanaklarını tanıma ve kullanmasını sağlamaya yardımcı olmaktadır (Öztunç, 2014; Avcı ve Kumcağız, 2019).

Sağlıklı / hasta bireyler, sağlıklarını tehdit eden risklerin belirlenmesi, hastalıklarının iyileştirilmesi, sağlığın geliştirilmesi (Chan ve diğerleri, 2014), fiziksel, ruhsal ve sosyal rehabilitasyonlarının sağlanması (Kotrotsiou ve diğerleri, 2008), yeterliliklerinin desteklenmesi (Kettunen ve diğerleri, 2006), öz güven ve öz yönetim becerisi kazanma (Kettunen ve diğerleri, 2006; Mulder ve diğerleri, 2015) gibi konularda hemşirelerin danışmanlık rolüne ihtiyaç duymaktadırlar. Yapılan çalışmalarda hemşireler tarafından gerçekleştirilen danışmanlığın meme kanseri olan hastalarda semptomların kontrol altına alınmasını sağlayarak yaşam kalitesini arttırdığı (Badger ve diğerleri, 2005), kardiyovasküler hastalıkların önlenmesini sağladığı (Barboza ve diğerleri, 2016), diyabet hastalarında glisemik kontrol ve fiziksel aktivitede artış sağladığı (Piette ve diğerleri, 2011) bildirilmektedir. Ayrıca verilen sağlık bakım hizmetinin kalitesi, maliyeti ve verimliliği de hemşirelerin

danışmanlık rolünden olumlu olarak etkilenmektedir (Shibayama ve diğerleri, 2007; Giles ve diğerleri, 2014).

Danışmanlık rolü, özerklik seviyesi yüksek olan rollerden birisi olup hemşirelerin iş doyumunu, performans, memnuniyet ve motivasyonlarına pozitif yönde etkide bulunmaktadır (Chan ve diğerleri, 2014; Giles ve diğerleri, 2014; Giles ve diğerleri, 2017). Hemşirelerin, danışmanlık rollerini etkin bir şekilde gerçekleştirebilmesi için danışmanlık becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bu danışmanlık becerileri empati, saygı, tutarlılık, içtenlik, dürüstlük, etkin dinleme, özetleme, somutluk ve yüzleştirme olup temelde iletişim becerilerini kapsamaktadır (Avcı ve Kumcağız, 2019). Bu nedenle hemşirelerin danışmanlık rolü, doğası gereği iletişim rolü ile yakın ilişki içerisinde bulunmaktadır (Gedük, 2018).

İletişim, insanların kendi duygu ve düşüncelerini ifade etme ve başkalarını anlama yolu olarak tanımlanmaktadır (Uzun ve Lök, 2019). Hemşireler birey, aile, toplum, meslektaşları ve diğer sağlık profesyonelleri ile sürekli iletişim halinde bulunmaktadır (Öztunç, 2014). Temelinde insan olan ve kişilerarası ilişkiye dayalı bir meslek olan hemşireliğin başarısı iletişim becerisine bağlıdır (Uzun ve Lök, 2019). Çünkü hemşirelik uygulamaları sadece bilimsel, entelektüel ve teknik beceri değil aynı zamanda kişilerarası ilişkiyi de içermektedir (Gürdoğan ve diğerleri, 2016). Bu nedenle iletişim hemşireliğin vazgeçilmez bir bileşenidir (Kourkauta ve Papatthanasidou, 2014).

Hastaların ihtiyaç duyduğu bakım gereksinimlerinin belirlenerek karşılanmasında, hemşirelerin iletişim rollerini başarıyla kullanabilmesi büyük önem taşımaktadır (Taylan ve diğerleri, 2012; Kourkauta ve Papatthanasidou, 2014; Gedük, 2018; Alhassan, 2019). Yapılan çalışmalarda hemşirelerin hastalar ile kurdukları etkili iletişimin hastaların tedaviye uyumunu arttırdığı (Schoenthaler ve diğerleri, 2009), ağrıyı ve ağrı kesici kullanımını azalttığı (Bramhall, 2014), hastaların refah (Heidari ve Hamooleh, 2015) ve memnuniyetini yükselttiği (Negi ve diğerleri, 2017) bildirilmektedir. Etkili iletişim hemşirelerin iş doyumunu ve verimliliğini de olumlu yönde etkilemektedir (Broca ve Ferreira, 2015; Granier, 2020).

Hemşirelik eğitimi öğrencilere profesyonel hemşirelik mesleği için gerekli olan teorik bilgileri ve uygulama becerilerini kazandırmayı amaçlamaktadır. Hemşirelik eğitimi sürecinde öğrencilere bakım, tedavi, eğitim gibi uygulamaların yanında etkili iletişim ve danışmanlık gibi hemşirelik bakımının kalitesine etki eden beceriler de öğretilmektedir (Kourkauta ve Papatthanasidou, 2014; Uzun ve Lök, 2019). Hemşirelik öğrencileri, eğitimleri sırasında gerçekleştirdikleri klinik uygulamalarda sağlıklı/hasta bireyler ile iletişim kurmakta ve onlara danışmanlık yapmaktadırlar (Heidari ve Hamooleh, 2015; Süt ve diğerleri, 2015).

Literatürde hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin belirlendiği çalışmalar bulunmaktadır (Süt ve diğerleri, 2015; Güner ve Akın, 2016). Fakat danışmanlık becerilerine yönelik çalışmalara rastlanmamıştır. Hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı/hasta bireylere danışmanlık yapabilmesi için onlarla etkili bir iletişim kurabilmesi gerekmektedir. İletişim becerilerindeki eksiklik hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık yapabilmesine engel oluşturabilmektedir (Mulder ve diğerleri, 2015). Bu nedenle çalışmada hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık ve iletişim becerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. Gereç ve Yöntemler

2.1. Araştırmanın Türü

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık ve iletişim becerilerinin belirlenmesi amacı ile tanımlayıcı ve kesitsel tipte gerçekleştirildi.

2.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma, Aralık 2020 tarihinde bir devlet üniversitesinin sağlık yüksekokulunda gerçekleştirildi.

2.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, bir devlet üniversitesinin sağlık yüksekokulunda öğrenim gören, klinik uygulamaya çıkmış ve kişilerarası ilişkiler dersi almış olan 2., 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturdu (N=362). Araştırmada örneklem hesabı yapılmadı, evrenin tamamına ulaşılması hedeflendi. Araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden ve anket formlarını eksiksiz olarak dolduran 336 öğrenci (katılım oranı %92,8) araştırmanın örneklemini oluşturdu.

2.4. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan, hemşirelik öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ile iletişim ve danışmanlık özelliklerini belirlemeye yönelik sorulardan oluşan anket formu, Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği ve İletişim Becerileri Envanteri kullanıldı.

Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği: Avcı ve Kumcağzı (2019) tarafından geliştirilerek geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan ölçek beşli likert tipinde olup, 10 maddeden oluşmaktadır. Beşli derecelendirme 5=her zaman, 4=çoğu zaman, 3=bazen, 2=çok seyrek ve 1=hiçbir zaman şeklindedir. Ölçekten alınabilecek toplam puan 10-50 arasında değişmektedir. Puanın yüksek olması danışmanlık becerisinin yüksek olduğunu ifade etmektedir. Avcı ve Kumcağzı'nın çalışmasında ölçeğin Cronbach alfa değeri 0.88 olarak bulunmuştur (Avcı ve Kumcağzı, 2019). Bu çalışmada ise 0.81 olarak bulundu.

İletişim Becerileri Envanteri: Bireylerin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla, Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından geliştirilerek geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan ölçek 45 maddeden oluşmaktadır. Beşli likert tipindeki ölçeğin zihinsel beceriler, duygusal beceriler ve davranışsal beceriler olmak üzere 3 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek toplam puan 45-225 arasında değişmekte olup toplam puanın artması bireylerin iletişim becerisinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ersanlı ve Balcı'nın çalışmasında ölçeğin Cronbach alfa değeri 0.72 olarak bulunmuştur (Ersanlı ve Balcı, 1998). Bu çalışmada ise Cronbach alfa değeri 0.79 olarak bulundu.

2.5. Araştırma Verilerinin Toplanması ve Etik Boyut

Araştırmanın yapılabilmesi için Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 23.11.2020 tarih ve 2020/428 sayı ile etik kurul onayı ve Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Yüksekokulu Müdürlüğü'nden 09.11.2020 tarih ve E-33505391-044-485133 sayı ile kurum izni alındı. Anket formları öğrencilere online olarak Google Forms

aracılığı ile gönderildi. Helsinki Bildirgesi'ne uygun olarak öğrencilere araştırmanın amacı, kişisel bilgi ve gizliliğinin korunacağı ve katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu yazılı olarak açıklandı. Katılmak isteyenlerin soruları dikkatlice okuyup yanıtlamaları istendi.

2.6. İstatistiksel Analiz

Verilerin değerlendirilmesinde IBM Statistical Package for the Social Sciences (version 21.0) paket programı kullanıldı. Merkez eğilim ve dağılım ölçüleri, çarpıklık ve basıklık değerleri değerlendirilerek normallik varsayımının sağlanıp sağlanmadığı test edildi. Bu doğrultuda araştırmanın analizinde parametrik testlerden yararlandı. Kategorik değişkenlerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde dağılımı, sürekli değişkenler için ise ortalama ve standart sapma kullanıldı. Bağımsız gruplar arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında bağımsız örneklem *t* testi ve tek yönlü varyans analizi testleri kullanıldı. Tek yönlü varyans analizi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Tukey testi uygulandı. Ölçekler arasındaki ilişkiler Pearson Korelasyon Analizi kullanılarak değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık sınır değeri $p < 0.05$ olarak kabul edildi.

3. Bulgular

Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 21.17 ± 1.58 olup %40.2'si üçüncü sınıf öğrencisi, %71.1'i kadındır. Öğrencilerin %83'ü çekirdek ailede yaşamaktadır. Öğrencilerin %89'u klinik uygulama eğitimleri sırasında hastalar ile iletişim kurmakta sorun yaşamadığını ve %58.6'sı klinik uygulama eğitimleri sırasında bakımına yardımcı olduğu hastalarına danışmanlık yaptığını belirtmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyodemografik, İletişim Ve Danışmanlık Özellikleri (n=336)

	Min-Maks	Ort±SS
Yaş (yıl)	19-31	21,17±1,58
	n	%
Sınıf		
2.sınıf	109	32,4
3.sınıf	135	40,2
4.sınıf	92	27,4
Cinsiyet		
Kadın	239	71,1
Erkek	97	28,9
Aile tipi		
Çekirdek aile	279	83,0
Geniş aile	45	14,4
Parçalanmış aile	12	3,6
Klinik uygulamada hastalarla ile iletişim kurmakta sorun yaşama		
Evet	37	11,0
Hayır	299	89,0
Klinik uygulamada hastalara danışmanlık yapma		
Evet	197	58,6
Hayır	139	41,4

Min: Minimum, Maks: Maksimum, Ort: Ortalama, SS: Standart sapma

Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puan ortalamasının 46.30 ± 3.45 , İletişim Becerileri Envanteri toplam puan ortalamasının ise 164.48 ± 12.94 olduğu bulundu. İletişim Becerileri Envanteri'nin alt boyutlarına ait puan ortalamalarının zihinsel beceriler alt boyutu için 58.95 ± 5.60 , duygusal beceriler alt boyutu

için 50.15 ± 5.05 ve davranışsal beceriler alt boyutun için 55.36 ± 5.25 olduğu belirlendi (Tablo 2).

Tablo 2. Hemşirelik öğrencilerinin Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği ve İletişim Becerileri Envanteri Puan Ortalamaları

	Ölçekten Alınabilecek Min-Maks puan	Min-Maks	Ort±SS
Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği Toplam Puanı	10-50	33-50	46,30±3,45
İletişim Becerileri Envanteri Toplam Puanı	45-225	131-213	164,48±12,94
Zihinsel Beceriler Alt Boyutu	15-75	43-73	58,95±5,60
Duygusal Beceriler Alt Boyutu	15-75	39-72	50,15±5,05
Davranışsal Beceriler Alt Boyutu	15-75	44-7	55,36±5,25

Hemşirelik öğrencilerinin Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puan ortalamaları ile İletişim Becerileri Envanteri toplam puan ortalamaları ve alt boyutlarına ait puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlendi ($p < 0.05$) (Tablo 3).

Tablo 3. Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği ile İletişim Becerileri Envanteri ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki

Ölçekler ve Alt Boyutları	Test İstatistiği	İletişim Becerileri Envanteri Toplam Puanı	Zihinsel Beceriler Alt Boyutu	Duygusal Beceriler Alt Boyutu	Davranışsal Beceriler Alt boyutu
Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği Toplam Puanı	r p	0,545* 0,000	0,586* 0,000	0,173* 0,001	0,552* 0,000

*Pearson korelasyon analizi

Çalışmamızda ikinci sınıfta öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin Danışmanlık Becerileri Ölçeği puan ortalaması üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerden istatistiksel olarak daha yüksek olduğu bulundu ($p < 0.05$). Kadın öğrencilerin Danışmanlık Becerileri Ölçeği puan ortalamasının erkek öğrencilerden istatistiksel olarak daha yüksek olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Klinik uygulamalarda bakımına yardımcı olduğu hastalara danışmanlık yaptığını ifade eden öğrencilerin ise hem Danışmanlık Becerileri Ölçeği hem de İletişim Becerileri Envanteri puan ortalamasının istatistiksel olarak daha yüksek olduğu bulundu ($p < 0.05$) (Tablo 4).

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ve cinsiyetleri ile İletişim Becerileri Envanteri puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmedi ($p > 0.05$). Öğrencilerin aile tipi ve klinik uygulamalar sırasında hastalar ile iletişimde sorun yaşama durumları ile ise hem Danışmanlık Becerileri Ölçeği ve hem de İletişim Becerileri Envanteri puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadı ($p > 0.05$) (Tablo 4).

Tablo 4. Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyodemografik, İletişim Ve Danışmanlık Özellikleri İle Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği Ve İletişim Becerileri Envanteri Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

Sosyodemografik, Danışmanlık ve İletişim Özellikleri	Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puanı		İletişim Becerileri Envanteri	
	Ort±SS	Anlamlılık	Ort±SS	Anlamlılık
Sınıf				
2.sınıf (a)	47,16±2,69	F=5,104*** p=0,007 a>b,c	162,78±11,43	F=1,543*** p=0,215
3.sınıf (b)	45,91±3,53		164,89±12,67	
4.sınıf (c)	45,85±3,95		165,88±14,81	
Cinsiyet				
Kadın	46,87±2,89	t=4,203** p=0,000	164,81±11,72	t=0,650** p=0,517
Erkek	44,89±4,26		163,67±15,59	
Aile tipi				
Çekirdek aile	46,35±3,33	F=0,658*** p=0,518	164,06±12,44	F=0,910*** p=0,403
Geniş aile	45,82±3,79		166,17±16,28	
Parçalanmış aile	46,91±4,94		167,75±9,94	
Klinik uygulamada hastalarla ile iletişimde sorun yaşama				
Evet	44,94±4,47	t=-2,011** p=0,51	166,35±18,27	t=0,681** p=0,50
Hayır	46,47±3,28		164,25±12,14	
Klinik uygulamada hastalara danışmanlık yapma				
Evet	46,76±3,12	t=2,936** p=0,004	166,22±13,66	t=2,978** p=0,003
Hayır	45,65±3,79		162,00±11,44	

Bağımsız örneklem t testi, *Tek yönlü varyans analizi

4. Tartışma

Günümüzde yaşlı nüfusun ve kronik hastalıkların artması, sağlık ile ilgili yaşam kalitesi, öz bakım ve öz yönetim gibi kavramların ön plana çıkması, bireylerin kendi sağlık bakımlarını yönetmeleri için gerekli olan bilgi ve beceriler ile donatılması gerekliliğini ortaya çıkarmış, bu durum ise hemşirelerin danışmanlık rollerine olan ihtiyacı arttırmıştır (Shibyama ve diğerleri, 2007; Chan ve diğerleri, 2014; Giles ve diğerleri, 2014). Hemşirelerin danışmanlık rollerini etkin şekilde yerine getirmeleri, hemşireliğin gelişmesi, profesyonelleşmesi ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verilebilmesi açısından oldukça önemlidir (Gedük, 2018). Yapılan çalışmalarda, hemşirelerin danışmanlık becerilerini gerçekleştirme düzeylerinin yüksek olduğu (Akcan ve diğerleri, 2006), hemşireler tarafından yapılan danışmanlığın hastaların acil servise tekrar başvuru oranını düşürdüğü (Gaucher ve diğerleri, 2011), kanser hastalarının öz bakımını sağlamada etkili olduğu (Taylor ve Wiesman, 2019), diyabetik ve kardiyovasküler hastalıkları olan bireylerde yaşam kalitesini arttırdığı (Piette ve diğerleri, 2011; Barboza ve diğerleri, 2016) bildirilmektedir.

Hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık ve iletişim becerilerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, öğrencilerin danışmanlık becerilerinin yüksek düzeyde olduğu ve öğrencilerin yarısından çoğunun (%58.6) gerekli durumlarda klinik uygulama eğitimleri sırasında bakımlarına yardımcı oldukları hastalara danışmanlık yaptıkları belirlendi. Hemşireler danışmanlık becerileri kapsamında, hastaların gereksinimlerinin ve sorunlarının değerlendirilmesi, bunların çözümlenmesi için gerekli koşulların neler olduğu ve bu koşulların nasıl sağlanacağı ile ilgili olarak bireylere yardımcı olmaktadır (Kotrotsiou ve diğerleri, 2008). Ancak yapılan bir çalışmada toplumun sadece %40,6'sının hemşireler tarafından gerçekleştirilen danışmanlık uygulamalarının farkında olduğu bildirilmiştir (Avcı ve Kumcağız, 2019). Bu açıdan hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık becerilerinin yüksek

olması gelecekte bu rollerini etkin bir şekilde kullanacakları konusunda ümit verici bir durum olarak değerlendirilmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında klinik uygulamalarda bu rollerini kullanmalarının, toplumun hemşirelerin danışmanlık rollerine ilişkin farkındalıklarını arttırmak açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Hemşirelerin danışmanlık rolünü açıklayan anahtar kelimeler liderlik ve özerklidir (Chan ve diğerleri, 2014; Giles ve diğerleri, 2014). Bu özellikler geleceğin hemşirelerinin mesleklerini profesyonel olarak yapmasını sağlayacaktır. Danışmanlık hasta ile hemşire arasındaki bir etkileşim sürecidir (Avcı ve Kumcağız, 2019). Bu etkileşimin öğrencilik döneminde başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi hemşirelik öğrencilerinin ileride mesleki yaşantılarında doyum almalarını sağlayarak başarı ve motivasyonları ile birlikte üretkenliklerini de artıracaktır (Giles ve diğerleri, 2017; Cerit ve diğerleri, 2019).

Hemşirelik mesleğinin hizmet alanı insan, temel sorumluluğu ise gereksinimi olan bireylere yardım etmek ve bakım vermektir. Hemşirelerin bu sorumluluklarını yerine getirirken kullandıkları en önemli araç iletişim becerileridir (Kourkauta ve Papathanasiou, 2014; Uzun ve Lök, 2019). Hastaların günlük yaşam aktiviteleri ile ilgili ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra sağlığın korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi süreçlerinde hemşire-hasta arasındaki iletişimin önemi büyüktür (Kumcağız ve diğerleri, 2011). Hemşirelerin hastaları ile kurduğu etkili iletişimin hasta bakım kalitesini (Alhassan, 2019) ve hasta memnuniyetini (Shariat ve diğerleri, 2018) arttırdığı, tıbbi hataları (Alhassan, 2019) ve ağrıyı azalttığı (Oliveria ve diğerleri, 2015), hastaların öz yönetim davranışlarının geliştirilmesini sağladığı (Mulder ve diğerleri, 2015) bildirilmektedir. Bakım sürecinde hemşireler farklı sosyokültürel özelliklere sahip bireyler ile iletişim kurmaktadır. Bu nedenle hemşirelik lisans eğitiminin öncelikli hedeflerinden biri de öğrencilere profesyonel hemşirelik becerileri ile birlikte, etkili iletişim becerilerinin de kazandırılmasıdır (Kumcağız ve diğerleri, 2011; Kourkauta ve Papathanasiou, 2014). Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin İletişim Becerileri Envanteri toplam puan ortalamasına göre, iletişim becerilerinin orta düzeyin üzerinde olduğu, öğrencilerin büyük çoğunluğunun klinik uygulamalar sırasında hastalar ile iletişim kurmada sorun yaşamadıkları belirlendi. Yapılan benzer çalışmalarda hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin iyi düzeyde (Kourkauta ve Papathanasiou, 2014; Cerit ve diğerleri, 2018) ve orta düzeyin üzerinde olduğu (Tutuk ve diğerleri, 2006; Süt ve diğerleri, 2015; Güner ve Akın, 2016; Tork ve diğerleri, 2019), iletişim becerisi yüksek olan öğrencilerin hasta ile görüşmeyi başlatma ve sürdürmede sorun yaşamadığı ve klinik başarılarının daha yüksek olduğu (Granier, 2020) belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalar sırasında hastalar ile yaşadıkları iletişim sorunları, öğrencilerin özgüvenlerini azaltırken aynı zamanda okula uyumlarını da zorlaştırmaktadır (Öztürk ve diğerleri, 2013). Etkili iletişim becerileri hemşirelik mesleğinin en önemli unsurlarından olup (Şahin ve Özdemir, 2015) öğrencilik döneminde başlayan olumlu hasta-hemşire etkileşimi, öğrencilerin mesleki gelişimlerini de olumlu yönde etkilemektedir (Abdolrahimi ve diğerleri, 2017; Uzun ve Lök, 2019). Bu nedenle kişilerarası iletişim ve etkili iletişim becerilerinin öğrencilik döneminde öğrenilerek meslek yaşamında uygulanması önemli bir gerekliliktir.

Çalışmamıza katılan öğrencilerin iletişim becerileri envanteri alt boyut puan ortalamaları incelendiğinde, en yüksek puanın zihinsel iletişim becerileri alt boyutuna ait olduğu belirlendi. Literatürde zihinsel iletişim becerilerinin empatik becerileri içerdiği, empatinin ise hemşirelik bakımının temel bileşenlerinden biri olduğu ve hasta-hemşire iletişimini kolaylaştırdığı bildirilmektedir (Güner ve Akın, 2016). Hemşirelik öğrencilerinin zihinsel iletişim becerilerinin yüksek olması, klinik uygulamalarda hastalara empatik bir tutum ile

yaklaşmalarını dolayısı ile hastaların kendilerini daha iyi ifade etmelerini sağlamaktadır. Bu durum ise öğrencilerin, hastalarının ihtiyaç duyduğu bakım gereksinimlerini doğru bir şekilde belirleyebilmelerine yardımcı olmaktadır (Şahin ve Özdemir, 2015). Yapılan çalışmalarda da hemşirelik öğrencilerinin zihinsel iletişim becerilerinin iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir (Süt ve diğerleri, 2015; Güner ve Akın, 2016).

Danışmanlık becerilerinin uygulanabilmesi için hastalar ile güvene dayalı bir iletişim ve etkileşim kurulması, dolayısı ile hemşirelerin etkili iletişim becerisine sahip olması gerekmektedir (Mulder ve diğerleri, 2015). Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık becerileri ile iletişim becerileri arasında pozitif yönde doğrusal bir ilişki olduğu, danışmanlık becerileri arttıkça iletişim becerilerinin de arttığı belirlenmişti. Hemşirelik öğrencilerinin Danışmanlık Becerileri Ölçeği toplam puan ortalaması ile İletişim Becerileri Envanteri'nin alt boyutlarına ait puan ortalamaları arasında da pozitif yönde doğrusal bir ilişki olduğu bulunmuştu. İletişim Becerileri Envanteri'nin alt boyutları olan zihinsel, davranışsal ve duygusal beceriler empatik yaklaşım, konuşma ve dinleme gibi danışmanlık becerilerini içermesinin bu durumu sağlamış olabileceği düşünülmektedir (Ersanlı ve Balcı, 1998; Avcı ve Kumcağız, 2019). Ayrıca klinik uygulamalar sırasında bakımına yardımcı olduğu hastalara danışmanlık yapan öğrencilerin hem danışmanlık hem de iletişim becerileri daha yüksekti. Hastaların kendi bakımlarına ilişkin beceri kazanmaları ve öz yeterliklerinin artırılmasında hemşirelerin danışmanlık ve iletişim becerileri önemlidir (Mulder ve diğerleri, 2015). Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında klinik uygulamalarda deneyimledikleri hasta-hemşire iletişimine ilişkin pratikler, onların deneyim kazanmalarını ve kendilerine güven duymalarını sağlamaktadır (Erzincanlı ve Yüksel, 2018; Granier, 2020). Bu nedenle gerek klinik hemşireleri gerekse hemşirelik eğitimcileri, klinik uygulama eğitimleri sırasında hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık becerilerini kulanmaları konusunda onları teşvik etmeli ve rol model olmalıdır.

Çalışmamızda öğrencilerin iletişim becerileri öğrencilerin okudukları sınıfa göre farklılık göstermez iken, ikinci sınıf öğrencilerinin danışmanlık becerilerinin daha yüksek olduğu belirlendi. Hemşirelik müfredatında ikinci sınıf öğrencileri İç Hastalıkları ve Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği derslerini almaktadır. Bu derslerin uygulamaları sırasında daha çok kronik hastalıkları bulunan ve desteklenmeye ihtiyacı olan hastalar ile bir arada olmaktadır. Bu durum öğrencilerin danışmanlık rollerini daha fazla kullanmalarına olanak vermektedir (Tutuk ve diğerleri, 2006). Yapılan çalışmalarda da hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin okudukları sınıflara göre farklılık göstermediği belirlenmiştir (Gürdoğan ve diğerleri, 2016; Uzun ve Lök, 2019). Çalışmamızda ayrıca kadın öğrencilerin danışmanlık becerileri puan ortalamalarının erkek öğrencilerden yüksek olduğu bulunmuştu. Kadınların empati kurma, duygularını kolay ifade etme ve insanlarla daha kolay ilişki kurabilme özellikleri onların danışmanlık becerilerinin daha yüksek olmasını sağlamış olabilir (Tutuk ve diğerleri, 2006; Şahin ve Özdemir, 2015; Uzun ve Lök, 2019).

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin danışmanlık becerilerinin yüksek, iletişim becerilerinin ise ortalamanın üzerinde olduğu, iletişim becerileri arttıkça danışmanlık becerilerinin de arttığı bulunmuştur. Danışmanlık rolünün uygulanabilmesinde iletişim becerilerinin önemi göz önünde alındığında, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin hem teorik eğitim hem de klinik uygulamalarda desteklenerek artırılması gerektiği önerilmektedir.

Kaynaklar

- Abdolrahimi, M., Ghiyasvandian, S., Zakerimoghadam, M., Ebadi, A. (2017). Therapeutic communication in nursing students: a walker & avant concept analysis. *Electron Physician*, 9(8), 4968-4977.
- Alhassan, M. (2019). Nursing and midwifery students' communication skills training: a systematic review. *Journal of Advances in Medicine and Medical Research*, 30(2), 1-10.
- Akcan, F., Özsoy, S.A., Ergül, Ş. (2006). Birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan ebe ve hemşirelerin danışmanlık becerilerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 9(4), 10-21.
- Avcı, İ.A., Kumcağız, H. (2019). Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği (HDBÖ)'ni geliştirilmesi: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(özel sayı) 873-884.
- Ay, F.A. (2011) Mesleki temel kavramlar. İçinde: Ay, F.A. editör. Sağlık Uygulamalarında Temel Kavramlar ve Beceriler. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, s.2-28.
- Badger, T., Segrin, C., Meek, P., Lopez, A.M., Bonham, E., Sieger, A. (2005). Telephone interpersonal counseling with women with breast cancer: symptom management and quality of life. *Oncology Nursing Forum*, 32(2), 273-279.
- Barboza, V.V., Klijn, T.P., Molina, A.S., Carrillo, K.L.S. (2016). Effectiveness of personalized face-to-face and telephone nursing counseling interventions for cardiovascular risk factors: a controlled clinical trial. *Revista Latino-Americana de Enfermagem*, 8(24), e2747.
- Bramhall, E. (2014). Effective communication skills in nursing practice. *Nursing Standard*, 29(14), 53-59.
- Broca, P.V., Ferreira, M.A. (2015). Communication process in the nursing team based on the dialogue between Berlo and King. *Escola Anna Nery Revista de Enfermagem*, 19(3), 467-474.
- Cerit, B., Bilgin, N.Ç., Ak, B. (2018). Relationship between smartphone addiction of nursing department students and their communication skills. *Contemporary Nurse*, 54:4-5, 532-542.
- Cerit, B., Bilgin, N.Ç., Çoşkun, S., Yorgun, S. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin ve hemşirelerin bakıma ilişkin tutum ve davranışları. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(4), 727-733.
- Chan, D.S.K., Lee, D.T.F., Chair, S.Y., Fung, S.Y.K., Chan, E.L.S., Chan, C.W.H. (2014). A qualitative study on the roles and responsibilities of nurse consultants in Hong Kong. *International Journal of Nursing Practice*, 20, 475-481.
- Ersanlı, K., Balcı, S. (1998). İletişim Becerileri Envanterinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(10), 7-12.

- Erzincanlı, S., Yüksel, A. (2018). Öğrenci hemşirelerin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimine yönelik tutum ve davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 21(1), 10-17.
- Gaucher, N., Bailey, B., Gravel, J. (2011). For children leaving the emergency department before being seen by a physician, counseling from nurses decreases return visits. *International Emergency Nursing*, 19, 173-177.
- Giles, M., Parker, V., Mitchell, R. (2014). Recognising the differences in the nurse consultant role across context: a study protocol. *BMC Nursing*, 13(30), 1-9.
- Giles, M., Parker, V., Mitchell, R., Conway, J. (2017). How do nurse consultant job characteristics impact on job satisfaction? An Australian quantitative study. *BMC Nursing*, 16(51), 1-10.
- Gedük, E.A. (2018). Hemşirelik mesleğinin gelişen rolleri. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5(2), 253-258.
- Granier, C. (2020). Communicating confidently: skills for nursing student clinical success. *Online Journal of Interprofessional Health Promotion*, 2(2), 1-7.
- Güner, C.K., Akın, S. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri ve iletişim becerileri ile ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi. *Sağlık ve Toplum*, 26(2), 47-60.
- Gürdoğan, E.P., Uslusoy, E.Ç., Kurt, S., Yasak, K. (2016). Comparison of the self esteem and communication skills at the 1st and senior year nursing students. *International Journal of Caring Sciences*, 9(2), 496-502.
- Heidari, H., Hamooleh, M.M. (2015). Improving communication skills in clinical education of nursing students. *Journal of Client-Centered Nursing Care*, 1(2), 77-82.
- Kourkouta, L., Papathanasiou, I.V. (2014). Communication in nursing practice. *Materia Socio Medica*, 26(1), 65-67.
- Kettunen, T., Liimatainen, L., Villberg, J., Perko, U. (2006) Developing empowering health counseling measurement Preliminary results. *Patient Education and Counseling*, 64, 159-166.
- Kotrotsiou, S., Lavdniti, M., Psychogiou, M., Paralikas, T., Papathanasiou, I., Lahana, E. (2008). Community nurses' role as counsellors in primary health care. *International Journal of Caring Sciences*, 1(2), 92-98.
- Kumcağız, H., Yılmaz, M., Çelik, S.B., Avcı, İ.A. (2011). Hemşirelerin iletişim becerileri: Samsun ili örneği. *Dicle Tıp Dergisi*, 38(1), 49-56.
- Mulder, B.C., Lokhorst, A.M., Rutten, G.E.H.M., Woerkum, C.M.J. (2015). Effective nurse communication with type 2 diabetes patients: a review. *Western Journal of Nursing Research*, 37(8), 1100-1131.

- Negi, S., Kaur, H., Singh, G.M., Pugazhendi, S. (2017). Quality of nurse patient therapeutic communication and overall patient satisfaction during their hospitalization stay. *International Journal of Medical Science and Public Health*, 6(4), 675-679.
- Oliveira, V.C., Ferreira, M.L., Pinto, R.Z., Filho, R.F., Refshauge, K., Ferreira, P.H. (2015). Effectiveness of training clinicians' communication skills on patients' clinical outcomes: A systematic review. *Journal of Manipulative & Physiological Therapeutics*, 38(8), 601-616.
- Öztürk, H., Çilingir, T., Şenel, P. (2013). Communication problems experienced by nursing students in clinics. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 93, 2227-2232.
- Öztunç, G. (2014). Hemşireliğin doğası. İçinde:Aştı TA, Karadağ A editörler. Hemşirelik Esasları. İstanbul:Akademi Basın ve Yayıncılık, s.18-35.
- Piette, J.D., Richardson, C., Himle, J., Duffy, S., Torres, T., Vogel, M. et al. (2011). A randomized trial of telephone counseling plus walking for depressed diabetes patients. *Medical Care*, 49(7), 641-648.
- Schoenthaler, A., Chaplin, W.F., Allegrante, J.P., Fernandez, S., Diaz-Gloster, M., Tobin, J.N. et al. (2009). Provider communication affects medication adherence in hypertensive African Americans. *Patient Education and Counseling*, 75, 185-191.
- Shariat, M., Abedinia, N., Haghollahi, F., Noorbala, A.A., Karimi, A., Zebardast, J. (2018). The effect of nurses' communication skills with nulliparous mothers on exclusive breastfeeding: a clinical trial study. *Clinical Investigation*, 8(4), 131-137.
- Shibayama, T., Kobayashi, K., Takano, A., Kadowaki, T., Kazuma, K. (2007). Effectiveness of lifestyle counseling by certified expert nurse of Japan for non-insulin-treated diabetic outpatients: a 1-year randomized controlled trial. *Diabetes Research and Clinical Practice*, 76, 265-268.
- Süt, H.K., Demir, N.G., Özer, B. (2015). Klinik Uygulamaya Çıkan Öğrenci Hemşirelerin İletişim Becerileri ve Etkileyen Faktörler. , *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 2(2), 167-177.
- Şahin, Z.A., Özdemir, Z.K. (2015). Hemşirelerin iletişim ve empati beceri düzeylerinin belirlenmesi. *Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi*, 1(1), 1-7.
- Taylan, S., Alan, S., Kadioğlu, S. (2012). Hemşirelerin rolleri ve özerklik. *Hemşirelikte Araştırma ve Geliştirme Dergisi*, 2, 66-74.
- Taylor, C., Wiesman, T. (2019). Review of a nurse consultant's role: identifying the contribution made to people living with and beyond cancer. *Nursing Open*, 7(1), 68-77.
- Tork, H.M.M., Alatrash, A.S, Alharbi, A.R., Almansour, M.A., Alollayqi, R.S. (2019). Understanding communication skills learning, behavior and attitude among students in three nursing colleges in Qassim region, Saudi Arabia. *Clinical Nursing Studies* 7(2), 19-28.

Tutuk, A., Al, D., Doğan, S. (2006). Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerisi ve empati düzeylerinin belirlenmesi. *C.Ü Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 6(2), 36-41.

Uzun, G., Lök, N. (2019). Communication skills levels of nursing students. *Archives of Community and Family Medicine*, 2(1), 32-42.

Beyanlar

Araştırma, tez çalışmasından üretilmedi, herhangi bir toplantıda sözlü/poster bildiri olarak sunulmadı ve bildiri kitapçıklarında tam metin ve/veya özet olarak basılmadı. Çalışmada herhangi bir kurumsal ve finansal destek kullanılmadı. Araştırmanın yazarları herhangi bir çıkar çatışması bildirmemektedirler. Araştırmanın yapılabilmesi için Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 23.11.2020 tarih ve 2020/428 sayı ile etik kurul onayı alındı. Helsinki Deklarasyonu'na uygun olarak öğrencilere araştırmanın amacı, kişisel bilgi ve gizliliğinin korunacağı ve katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu yazılı olarak açıklandı. Yazar katkıları; Fikir: DK, EPG, Tasarım: DK, EPG, Veri Toplama veya İşleme: DK, EPG, Analiz/yorum: DK, EPG, Literatür taraması: DK, EPG, Yazı yazan DK, EPG, Eleştirel İnceleme: DK, EPG.

Extended Abstract

Introduction: Changes in health, science, technology, demography, education and human rights in the world affect nursing closely. Because of these changes, nursing has moved away from the traditional nursing model and has become an autonomous and professional profession that questions, thinks, makes decisions. These changes in nursing from the past to the present have increased the independent roles of nurses and enabled the definition of contemporary roles. Counseling and communication roles are among the independent nursing roles that have emerged within these contemporary roles of nursing. In the nursing education process, in addition to practices such as care, treatment and education, skills such as effective communication and counseling that affect the quality of nursing care are also taught. Nursing students communicate with and counsel healthy/ill individuals during their clinical practice during their education. Aim: This study was conducted to determine the counseling and communication skills of nursing students. Materials and Methods: The descriptive and cross-sectional study was conducted with 2nd, 3rd and 4th year nursing students who were studying in the nursing department of health college of a state university, participated into clinical practice and learned interpersonal relations course (n=336). The data were collected by using a Questionnaire Form of questions to determine the socio-demographic, communication and counseling characteristics of the students, the Counseling in Nurses Scale and the Communication Skills Inventory. In data analysis, percentage, mean, Independent-Samples t test, One Way ANOVA, and Pearson Correlation Analysis were used in the SPSS software. Statistical significance was accepted as $p < 0.05$. Results: The mean age of the students who participated in the study was 21.17 ± 1.58 years, 71.1% were female and 40.2 were second year students. 89% of the nursing students stated that they had no problem communicating with the patients during their clinical practice training, and 58.6% stated that they provided counseling to the patients whom they helped to care during their clinical practice training. The total score of the Counseling in Nurses Scale was 46.30 ± 3.45 and the Communication Skills Inventory was 164.48 ± 12.94 of the students. The mean scores of the sub-dimensions of The Communication Skills Inventory were 58.95 ± 5.60 for the mental skills sub-dimension, 50.15 ± 5.05 for the emotional skills

sub-dimension, and 55.36 ± 5.25 for the behavioral skills sub-dimension. It was determined that there was a positive correlation between the total score of the students Counseling Nurses Scale and the Communication Skills Inventory. It was found that counseling skills of second year students and female students were higher and the students who stated that they gave counseling to the patients they helped with during their clinical practice training had higher both counseling and communication skills ($p < 0.005$). Conclusion: In this study, it was found that the counseling skills of the nursing students were high, their communication skills were above the average, and their counseling skills increased as their communication skills increased. Considering the importance of communication skills in the implementation of the counseling role, it is suggested that the communication skills of nursing students should be increased by supporting both theoretical education and clinical practice.